

**Notitie van heel toevallige ontmoeting, in de oorlogsbunker,
met een negentig jarige oud student (1939/1941) van het
St. Bernardus College van Lilbosch**

Abdij Lilbosch in vroeger jaren

Bestaat er toch nog iets tussen hemel en aarde.

Bijzondere ontmoeting in de oorlogsbunker van Lilbosch op 21 oktober 2015 om 11.30 uur

De gebiedsgids, René was Rutten, was bezig met het verwisselen van een lamp in het midden van de bunker toen hij plots een gerucht hoorde. Er stond een “eminente grijsaard” achter hem die de vrijheid had genomen om de bunker, die open stond, in te lopen op zoek naar iemand die hem iets over het gebied Lilbosch kon vertellen en hij ontmoette dus de ware Jakob. Er volgde een zeer geanimeerd en bewogen gesprek.

De ontmoetingsplek

De bezoeker was een oud student van het voormalige St. Bernarduscollege te Lilbosch die na 75 jaar gehoor had gegeven aan zijn drang om nog eens een keer de plek te bezoeken waar hij zijn voortgezette studie begon op 14 september 1939 en die geduurd heeft tot 24 juli 1941 en werd beëindigd door oorlogsprikelen.

Dr. Joop Louis Slooff

René Rutten

Zijn naam was Joop Louis Slooff, geboren 17 mei 1926 was destijds afkomstig van de Parklaan 58 te Eindhoven. Het St. Bernarduscollege was een internaat verbonden aan de Abdij Lilbosch te Pey.

Wij stellen Joop Slooff door middel van zijn Curriculum Vitae vanaf het voortgezet onderwijs:

1939 tot 1941: St. Bernardus College te Lilbosch, afdeling gymnasium

1946: eindexamen HBS B te Roermond

1955 : Artsexamen Universiteit Amsterdam

1955-1959: assistent en opleiding tot patholoog anatoom, Radboud ziekenhuis te Nijmegen

1959-heden: getrouwd en 5 kinderen

1959-1961: werkzaam in Mayo Clinic Rochester, Minnesota, USA

1961: stafid instituut voor Pathologische Anatomie, Radboud Ziekenhuis te Nijmegen

1964: promotie Katholieke Universiteit Nijmegen

1971-1991: Hoogleraar Neuropathologie, Radboud Universiteit Nijmegen

1991: Emeritaat.

Het vervolg:

Nadat ik dhr. Slooff het een en ander verteld had over het gebied, de Abdij, het wegvallen van het College en de oorlogsbunker was zijn nieuwsgierigheid enigszins bevredigd. Heb hem geattendeerd op mijn kroniek over Abdij en College in oorlogstijd, heeft hij ook opgehaald in Abdij winkel en hij wilde ook graag naar de middag office van de monniken gaan om 12.00 uur. Vooraf had hij al een kort gesprek gehad met de gastenbroeder Johannes, maar de toegankelijkheid van de Abdij en zeker het kerkhof bleven voor hem ook onmogelijk omdat het slot de gemeenschap heilig is en heel consequent ontoegankelijk blijft voor buitenstaanders, dat ervaren ook de gidsen.

Wij namen op een heel amicale manier afscheid van elkaar en spraken af dat we op een of andere manier contact met elkaar zouden opnemen.

Dat gebeurde vrij snel door een mail die van René naar hem toging. Zijn beantwoording nemen we integraal op waardoor de vraagstelling ook al merendeels duidelijk wordt:

Mail van 23 oktober 2015.

“ Amice Heer Rutten

Ik moet eerlijk zeggen dat mijn bezoek aan Lilbosch mij emotioneel nogal geraakt heeft en dat mede door de ontmoeting en gesprek met u. Het is allemaal wel lang geleden maar het maakt toch veel bij je los. Ik wil graag aan uw verzoek voldoen om mijn belevenissen tijdens mijn verblijf op Lilbosch op schrift te stellen. Gun mij even de tijd.

Het boekje over Lilbosch was onthutsend, want veel van wat daar instond wist ik niet. Heel graag had ik het kerkhof bezocht want ik heb zo'n warme herinneringen aan een aantal van de monniken waaronder Pater Placidus.

U hoort nog van mij en

vriendelijke groeten Joop Slooff”

St. Bernardus College “De Kist”

Binnenplaats/speelplaats College

Herinneringen van mijn verblijf in het “Bernardus College”, Pey-Echt.

September 1939-Juli 1941.

Het “hoe en waarom” ik op het “Bernardus College” terecht kwam weet ik niet. In die tijd werd er over je en niet samen met je beslist! Ik herinner me wel dat ik in die tijd geen erg gemotiveerde leerling was.

Van de “dagelijkse” gebeurtenissen zijn mij wel een aantal bijzonderheden bijgebleven.

’s Ochtends heilige mis in de kapel op de eerste etage van “de kist”. Ik was daar misdienaar, wat ik in Eindhoven ook al was geweest. Tijdens een van die vieringen heb ik een ampulle (met water of wijn- weet ik niet) laten vallen. Kapot ! Ik was erg zenuwachtig en bang voor represailles. In de kapel gebruikten wij een missaal. Die heb ik nog want dat was een cadeau van mijn ouders bij mijn Plechtige Communie in 1938.

Eens in de week mochten wij voor een paar centen snoep komen kopen in het winkeltje bij de trap. Ik was dol op Mars-repen.

Omdat ik geen balgevoel heb, was sporten-voetbal en tennis- voor mij geen plezier. Je moest wel meedoen. De sportvelden waren naast “de Kist”.

Vaak gingen we wandelen in de omgeving. Een van die wandelingen herinner ik me bijzonder. We liepen langs een weiland met allemaal rood bonte koeien. Iemand –ik weet niet wie- zei toen tegen de surveillant (naam onbekend) “Pater ik wist niet dat hier ook zwart bont vee was”. De begeleidende surveillant kon de grap niet zo waarderen en werd zo intens boos dat hij ons met zijn stok begon te slaan! Ik heb hiervan nog een knobbel op mijn hand.

In het najaar mochten we kastanjes rapen in de oprijlaan naar de Abdij. Daarna waren onze handen kapot van het open pellen van de kastanjes. We stuurden kastanjes naar huis.

Een ander festijn was het St. Maartensvuur in november. Geweldig de opbouw van de brandstapel en daarna het vuurtje stoken!

In een aparte ruimte –in een gebouwtje aan de kopse kant van de speelplaats- stond een dieselgenerator. Die moest met de hand aangezwengeld worden. Wij mochten dat soms komen doen en dan was het een sport om zo snel mogelijk het zware vlieg wiel op toeren te krijgen zodat er voldoende compressie ontstond om de dieselmotor te starten. Stevig karwei!

De toen strenge winters (1939 en 1940) waren voor ons een bijzonder plezier. De grote speelplaats achter “de Kist” werd door de paters met water ondergespoten en omgebouwd tot een grote ijsbaan. Wat konden we heerlijk schaatsen en ijshockeyen!

Ons nogal rustige leventje werd bruut verstoord op 10 mei 1940. Wij waren nauwelijks op de hoogte van alle politieke spanningen en gebeurtenissen. We leefden nogal geïsoleerd. Wat we wel gehoord hadden was dat een huisarts (dr. Meuwissen ?) aan de grens was dood geschoten door Duitsers.

In de nacht van 9 op 10 mei 1940 werden wij om ongeveer 4 uur gewekt door een van de paters –ik denk dat het pater Placidus was- met de mededeling: “**De oorlog is begonnen**”. Wij hadden er geen begrip van wat dat precies betekende. De pater waarschuwde ons wel geen anti-Duitse gevoelens te tonen. In zekere zin waren we –gezien onze leeftijd en het –geïsoleerde leven dat we leidden- nog te onnozel om die gevoelens te hebben.

Toen we aangekleed beneden en buiten kwamen raakten we zeer onder de indruk van al het Duitse oorlogsmateriaal dat aan voor- en zijkant van “de Kist” stond. Op de weg die langs het begin van de oprijlaan naar de Abdij liep (nu N 572 ?) zagen we enorme kolonnes van verschillende soorten legervoertuigen. Imposant ! We waren vol bewondering want van het Nederlandse leger wisten we dat die zich hoofdzakelijk op de fiets verplaatsten. Buiten op het terrein van “de Kist” waren veel betrekkelijk jonge militairen. Ze waren heel vriendelijk tegen ons en lieten vol trots van alles van hun oorlogsmateriaal zien. Zo was ik in een radio-zendwagen en zag daar wat ze allemaal voor communicatiemiddelen hadden en hoe ze onderling met elkaar communiceerden. Indrukwekkend ! Een plaatje in de zendwagen zie ik nog steeds voor me: “Der Feind hört mit”.

Buiten waren Duitse militairen met pistolen aan het schieten op veroverde Nederlandse soldaten helmen. Als ze op het leeuw-embleem schoten dat voor op de Nederlandse helmen zat, dan ging de kogel door de helm heen, schoten ze er daarnaast dan ketste de kogel af.

Lang heeft de Duitse “invasie” bij “de Kist” niet geduurd. De oorlog tegen Nederland was snel beslist.

Wel begon daarna bij mij de spanning over het contact met de familie thuis. Voor mij wel heel in het bijzonder want ik was jarig op 17 mei. Het heeft tot ergens midden juni geduurd tot dat ik te horen kreeg dat de familie intact was. Teleurstellend: geen felicitaties of cadeaus!

Het gewone leven heeft zich daarna vrij snel hersteld.

Het college had in de volksmond de bijnaam “De Kist”

Een paar zaken zijn me verder nog bijgebleven. Tijdens een les –tekenen ?- schetste ik een oorlogsschip. Van de leraar –ik dacht dat het mijnheer Schoonbrood was- kreeg ik opdracht de tekening te verscheuren want dat zou door de Duitsers wel eens fout opgevat kunnen worden.

Een ander feit dat ik me herinner is dat ik van een mijn toenmalige vrienden (naam zoiets als Reijnhouts, uit Rotterdam, de juiste naam is misschien in het archief nog wel terug te vinden) als teken van vriendschap een gehavende huissleutel kreeg afkomstig van een door het bombardement van Rotterdam verwoest pand. Het had een bijzondere betekenis.

In het najaar van 1940 kreeg ik blindedarm ontsteking en ben toen geopereerd in het “Binnenziekenhuis” in Eindhoven. Hoe ik toen heen en terug vervoerd ben weet ik niet meer. Als wij op vakantie gingen moesten we lopend naar het spoorstation in Echt. Na die operatie vond men het niet verantwoord mij die lange afstand (6 km.?) te laten lopen en mocht ik mee op de open kar – getrokken door een paard- waarop ook onze bagage werd vervoerd.

Met de zomervakantie -juli 1941- eindigde mijn verblijf op het Bernardus college.

Mook, oktober 2015

J.L.Slooff

Tot zover deze notitie die mij als gebiedsgids best wel geraakt heeft en waarom ik hieraan zoveel aandacht heb besteed.

Hingen-Echt, november 2015

RJM Rutten

Totale abdij complex Lilbosch luchtfoto KLM 1918